

Priručnik o mentorstvu

Primarni cilj ovog priručnika je opisati mentorski sustav na Odjelu za matematiku, Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku te na taj način pomoći nastavnicima-mentorima i voditeljima godišta u obavljanju njihove dužnosti mentora, a time indirektno i studentima Odjela. Ovaj priručnik je u skladu s pravnim propisima koji reguliraju mentorstvo:

- Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (čl. 87 - postojanje mentorskog sustava na svim razinama obrazovanja)
- Statut Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku (čl. 175 - studentima, odnosno skupinama studenata preddiplomskog, odnosno diplomskog studija mogu se, ovisno o vrsti i prirodi studija, imenovati voditelji koji im pomažu tijekom studija te prate rad studenata i njihova postignuća).

Ciljevi i razlozi uvođenja mentorskog sustava

Mentorski sustav je sustav pružanja potpore studentima tijekom studiranja od strane nastavnika (nastavnik-mentor i nastavnik-voditelj godišta) koji ima za cilj stvoriti uvjete koji će povoljno utjecati na poboljšanje učinkovitosti studiranja. Mentorski sustav pruža potporu studentima prvenstveno u postizanju akademskih ciljeva, ali i u razvoju vještina i kompetencija potrebnih za ostvarivanje vlastitih potencijala, profesionalnih i osobnih. U širem kontekstu, jedan od ciljeva mentorskog sustava je unaprijediti komunikaciju te doprinijeti izgrađivanju povjerenja i poštovanja između studenata i zaposlenika Odjela, kao i između samih studenata s ciljem unapređivanja kvalitete studija i studiranja na Odjelu za matematiku. Također, mentori i voditelji godišta svojim iskustvom daju jasan uvid studentima što se od njih, kao budućih akademskih građana, očekuje po završetku obrazovanja.

Ovaj sustav se na Odjelu za matematiku primjenjuje na svim razinama obrazovanja, ali prvenstveno je važan za studente prve godine preddiplomskog i integriranog nastavničkog studija, odnosno za studente koji iz srednjoškolskog prelaze u sveučilišni sustav obrazovanja. Naime, početak studiranja za većinu je studenata vrlo osjetljivo razdoblje u životu koje se poklapa s njihovim sazrijevanjem u samostalne i zrele osobe koje se mogu nositi sa složenim zahtjevima studentskog života. Za određeni broj studenata to razdoblje može biti dosta stresno jer ih prethodno školovanje ili obrazovno iskustvo, kao niti obiteljsko okruženje nije dovoljno pripremio za tako velike izazove. U akademskoj sredini očekuje se od studenata zrelo i kritičko razmišljanje, samostalnost, samosvjesnost, samokontrola i velika privrženost zahtjevnim studentskim obvezama. Također, ne treba zanemariti činjenicu da se početak studiranja poklapa s mnoštvom drugih suprotstavljenih razvojnih potreba, te da većini studenata u ostvarenju nekih osobnih i profesionalnih ciljeva treba potpora okoline. Najčešći problemi vezani uz akademske obaveze odnose se na upravljanje vremenom, ispitnu

anksioznost, javne prezentacije pred kolegama i nastavnicima, strah od neuspjeha, probleme s koncentracijom te teškoće u vezi s motivacijom za učenje. Ukoliko se studenti na početku studija suoče s akademskim neuspjehom, često rano gube samopouzdanje i motivaciju za studiranjem, te zanemare učenje i odustaju od studija. Najrizičnija skupina su studenti prve godine studija, te im je potrebno ponuditi niz preventivnih programa kao što je mentorski sustav.

Ustrojstvo mentorskog sustava na Odjelu za matematiku

Mentorski sustav na Odjelu za matematiku ustrojen je na dvije razine:

1. Svakoj studijskoj godini na svakom studijskom programu Odjela za matematiku dodijeljen je *voditelj godišta* iz redova nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju koji predaju na toj studijskoj godini.
2. Svakom studentu prve godine preddiplomskog ili integriranog studija dodijeljen je mentor iz redova nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju ili suradnika u suradničkom zvanju poslijedoktoranda).

Student zadržava istog mentora za vrijeme trajanja cijelog studija na Odjelu za matematiku (osim ako ne zatraži promjenu mentora), dok mu se voditelj godišta najčešće mijenja kako student prelazi na višu studijsku godinu. Voditelj godišta bira se na rok od dvije godine.

Odgovorna osoba za provedbu mentorskog sustava na Odjelu za matematiku je Zamjenik pročelnika za nastavu i studente, te vodi brigu o provedbi sljedećih aktivnosti koje čine temelj mentorskog sustava:

1. Određivanje mentora nakon završenog upisa studenata u prvu godinu studija koje predlaže Vijeću Odjela na odobravanje.
2. Predlaže Vijeću Odjela izbor voditelja godišta nakon isteka mandata i/ili promjenu voditelja godišta.
3. Upoznavanje novih mentora i voditelja godišta s ciljevima koji se žele ostvariti uvođenjem ovog sustava, s metodologijom rada, dinamikom praćenja rada, dinamikom međusobnih sastanaka i ostalim zadacima mentora i voditelja godišta.
4. Upoznavanje studenata upisanih u prvu godinu preddiplomskog i integriranog studija s mentorskim sustavom (osnovne informacije studenti-brucoši trebaju dobiti već na uvodnom predavanju na samom početku akademske godine).
5. Kontinuirano promoviranje ovog sustava radi podizanja motivacije za rad sa studentima kroz mentorski sustav.
6. Pružanje pomoći mentorima i voditeljima godišta u njihovim zadacima i koordiniranje njihovih aktivnosti (kontinuirano tijekom cijele akademske godine).
7. Informiranje o mentorskom sustavu preko službenih mrežnih stranica sastavnice ili oglasnih ploča (stavljanje potrebnih obavijesti na početku akademske godine: popis upisanih studenata i dodijeljenih mentora s potrebnim podacima za uspostavljanje međusobne komunikacije i dr.).
8. Provedba ankete kao metode praćenja zadovoljstva studenata mentorskim sustavom. (u suradnji s Uredom za unaprjeđenje i osigurane kvalitete visokog obrazovanja).

Zadaci mentora i voditelja godišta

Zadaci mentora i voditelja godišta su slični, a glavna razlika je u tome što se voditelj godišta koncentrira na teme koje se tiču cijele studijske godine, dok mentor više pažnje posvećuje svakom pojedinom studentu i njegovim potrebama/problemima.

Mentor treba pozvati studente na prvi sastanak na kojem se međusobno upoznaju i u kojima im prema potrebi dodatno pojašnjava svoju ulogu mentora. Dinamika daljnjih sastanaka ne mora biti strogo definirana, već ovisi o potrebi. Mentor ima zadatak barem jednom u semestru pozvati studente na razgovor kako bi bio upoznat s njihovom dinamikom studiranja, položenim ispitima, kao i problemima s kojima se susreću. Svi studenti su obavezni odazvati se pozivu mentora na sastanak, a ukoliko su spriječeni doći trebaju se javiti mentoru i dogovoriti sastanak u nekom drugom terminu. Također, studenti mogu potaknuti sastanak s mentorom svaki put kad im to zatreba, poštujući druge obveze i radno vrijeme mentora. U tom slučaju, mentor je dužan dogovoriti termin sastanka sa studentom. Uloga mentora je u prvome redu savjetodavna te ovisno o problemu ili potrebama studenta mentor treba uputiti studenta na pojedine stručne službe ili odgovorne osobe koje im mogu pružiti stručnu i administrativnu podršku tijekom studiranja.

Kako voditelj godišta drži nastavu na godini koju vodi, to je u stalnom kontaktu sa studentima. Stoga je većinu potencijalnih problema na koje studenti nailaze moguće riješiti *u hodu*, odnosno bez formalnog sastanka studenata i voditelja godišta. Ipak, voditelj godišta dužan je barem jednom u semestru organizirati sastanak puten kojeg studente obavještava o bitnim informacijama vezanim za njihovo studiranje (poput rezultata raznih anketa), te razgovara sa studentima o temama i problemima s kojima se susreću. Temeljem takvih formalnih i neformalnih sastanaka dužan je, u suradnji s upravom Odjela, poduzeti korake kako bi se eventualni problemi što efikasnije riješili.

Popis integralnih segmenata studiranja o kojima mentor i voditelj godišta treba voditi brigu u komunikaciji sa studentom obuhvaća:

1. osnovnu organizaciju sastavnice (uprava, zavodi, katedre, tajništvo, knjižnica, studentske organizacije i udruge, i sl.)
2. prava i obveze koje proizlaze iz pravnih akata sveučilišta i sastavnice poput Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Statuta Sveučilišta, Pravilnika o studijima i studiranju Sveučilišta, Pravilnika Odjela za matematiku, i sl.
3. studijski program (organizacija, izvedbeni plan nastave, usklađenost studijskog programa s istovjetnim programima u inozemstvu, oblici provjera ishoda učenja, značenje ECTS bodova dodijeljenih predmetima, uvjeti upisa studenata u višu godinu studija, izvedba nastave iz pojedinog predmeta, način završetka studija mogućnosti studentske razmjene i priznavanja stečenih ECTS bodova, nastavak školovanja nakon završetka studija i sl.)
4. mogućnost rješavanja ostalih čimbenika koji mogu utjecati na studiranje (otežani socijalno-ekonomski uvjeti studiranja, potrebni pravni savjeti, arhitektonske i druge barijere kod osoba s invaliditetom, problemi sa studentskim smještajem, ostvarivanje prava na dobivanje zdravstvene zaštite i sl.)
5. Ostalo na što ukažu studenti, sam mentor/voditelj godišta ili Pročelnik Odjela za matematiku.

Mentor je dužan voditi evidenciju sastanaka sa studentima na obrascu koji je sastavni dio ovog priručnika, te ga nakon popunjavanja predati na arhiviranje u Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja.

Voditelj godišta dužan je napraviti zapisnik sa svakog sastanka sa svojom godinom. čiji integralni dio su diskutirane teme kao i popis prisutnih studenata, te isti treba predati na arhiviranje u Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja.

Pročelnica Odjela za matematiku

izv. prof. dr. sc. Mirta Benšić

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
ODJEL ZA MATEMATIKU
TRG LJUDEVITA GAJA 6, OSIJEK

EVIDENCIJA SASTANAKA MENTORA SA STUDENTIMA

Akadska godina:

Ime i prezime mentora:

Datum	Ime i prezime studenta	Potpis studenta	Napomena

U Osijeku, _____

Potpis mentora: